

gingen de rusturen eentonig en traag voorbij. Lectuur was dan de eenige ontspanning. Het voornaamste was nu echter, dat Koos geholpen zou worden.

Inderdaad stoomde het witte kerkschip naar de H. 50 toe. Met zijn grijze fokke- en grootzeilen schoot het als een zilvermeeuw door de golven. Een graag geziene verpleger van den visscher.

De twee schepen liepen snel op elkaar in. Daar rolde reeds een stentorstem door de megafoon. „Goeje morge allemaal!! Wat is er aan de hand, schipper!!” „Goeje morrege!! Een zieke afhouwer! Gebroken arm! De jongen heeft er koorts bij!!” „We komen over!!”

Op den logger zagen blijde oogen een sloep langs de Hoop neerlaten. Behalve de roeiers zaten er nog twee mannen in. „Dominee en dokter,” zei de schipper, die door z'n kijker keek.

De reepschieter sloop naar het achteronder. Hij wilde graag zijn vriendje in kennis stellen van het verheugende feit. Koos was wakker. Hij keek verbaasd op. „Flip, jij hier? wat is er? Wat kom-ie doen?” „Stil jó. Niemand weet het. Het kerkschip leg vlak bij ons. De dokter komt naar je kijken, en een dominee, en eh — fijn hè? Jó, nou word je fijn geholpe.” „Ja?! Reusachtig! De schipper hielp me ook goed, hoor! Maar de dokter...”

„Kim hè? Misschien houdt de dominee nog dienst hier. Heb ik nog nooit meegemaakt. M'n vader wel. Hebt-ie me al eens verteld. Net als een kerk. Een beetje anders natuurlijk. Maar toch zooiets. En hij brengt kranten en boeken mee. Kenne we fijn lezen, jó! Heb-ie nog pijn?” „Nee, dat gaat best hoor.” „Nou zeg, ik smeer 'em naar boven, tot dâlijk.”

Vele handen grepen den klauterenden dominee en dokter. Beide hadden een koffertje. Zwijgend bleven de matrozen op een afstand staan, terwijl de schipper met de „heeren” sprak. Even later verdwenen ze alle drie in de kajuit waar Koos lag. Toen ze weer aan dek verschenen, zagen de mannen met spanning toe. „'t Is in orde, luitjes,” zei dokter. „Een poosje rust en Koos is de oude.” De gezichten ontspanden zich. Dominee deelde tijdschriften uit en vertelde: „Ik zou gaarne bij jullie een dienst houden. Maar over een klein halfuur zal ik een radio-preek van de Hoop uitzenden. Dan kunnen jullie in ieder geval toch luisteren. Als u den luidspreker bij den Koekoek wilt zetten, schipper! Anders zou het te druk voor Koos worden.” De schipper beloofde het te zullen doen. „En nu mannen, Gods zegen met jullie en je werk. Tot weerziens!”

Het werd een wonderlijk goede morgen. De visschers luisterden met aandacht naar de radio-preek. Dominee sprak over den geraakte, die door zijn vrienden geholpen, tot Jezus gebracht werd. Zij hadden hoop en vertrouwen in de groote kracht van Christus. En die hielp, zooals altijd, overvloediger dan men verwachtte. Omdat Hij tot de kern ging. Het voornaamste voor den zieke is niet: genezen worden. Maar, wat voor ieder mensch geldt: Uw zonden zijn vergeven.

Dominee eindigde met het voorlezen van het bekende gezang:

Nooit kan 't geloof te veel verwachten,
Des Heilands woorden zijn gewis.
't Faalt aardtschen vrienden vaak aan krachten,
Maar nooit een vriend als Jezus is.

Eén der mannen neuriede zacht de wijs mee, een ander volgde en ten laatste zongen de zware bassen de woorden met diepe overgave.

Hoog er boven uit klonk de heldere stem van Flip. Hij was blij, want de Hoop was gekomen en Koos zou beter worden. Zijn gebed was verhoord.

G. v. T.

„EEN COMPLEET DORP OP ZICHZELF”

Een bezoek aan de Weesinrichting te Neerbosch

(Slot)

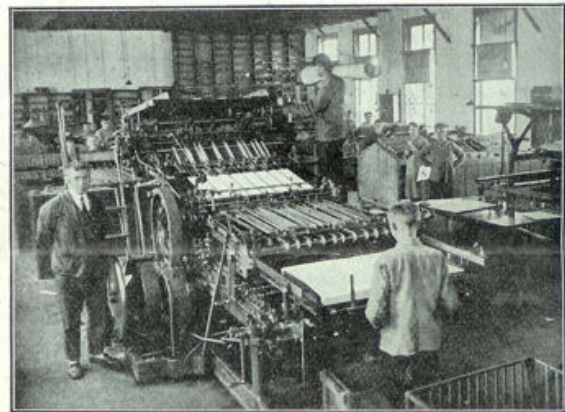
MEN ZAL WEINIG DORPEN IN ONS LAND aantreffen, die zoo volledig en modern geoutilleerd zijn als Neerbosch.

Een kerk, een school, een ziekenhuis, een sportveld, een zwembad, een badinrichting, een eigen waterleiding, centrale verwarmings-installatie, wasscherij, bakkerij, schoenmakerij, meubelmakerij, smederij, drukkerij, modelboerderij, een vakteekenschool, kleermakerij, klompenmakerij, gymnastiek-, muziek- en zangvereniging, koperslagerij! En hoe!

Een volledig dorp, dat vrijwel zichzelf bedruipen kan, en behalve voor grondstoffen, bijna onafhankelijk is van leveranciers buiten de plaats!

Ik wist wel, dat er verschillende ambachten door de weesjongens beoefend werden, maar ik had niet kunnen droomen hoé veelvuldig en hoé modern.

Mijn geleider wijst me in verschillende werkplaatsen op de allernieuwste machines.

De trots der drukkerij

„Dat brengt natuurlijk heel veel zware onkosten met zich, maar 't heeft dit voordeel, dat de jongens na hun leertijd ook werkelijk hun vak kennen, en zelfs bij den modernst-ingerichten patroon in een stad, niet met den mond vol tanden hoeven te staan, en het helpt mee, om hen, ondanks de werkloosheid in alle bedrijven, over 't algemeen toch nog vlot aan een baas te kunnen helpen, omdat ze volledig geschoold zijn, en met de modernste machines over weg kunnen.”

Iets dergelijks is 't ook met de vakteekenschool. Teeken-onderwijs is voor allen verplicht, en wordt voor ieder speciaal aangevuld in de richting van zijn ambachts-keus.

Het moge op 't eerste gehoor wat vreemd aandoen, dat bakkers en schoenmakers teeken-onderwijs krijgen, maar mede daardoor wordt het mogelijk, dat de bakkersgezel in de fijnste zaak kan komen, handig met het spuiten van figuren en letters op taarten en andere delicatessen is, terwijl de schoenmaker zijn plaats vindt bij een orthopaedische inrichting.

Was het aantal bedrijven (14) en hun inrichting een verrassing voor me, nog meer was dat het geval met den omvang en de productie daarvan.

Dat begint al met de drukkerij, waar de Heer Mons, die zich nog op velerlei ander gebied verdienstelijk

maakt (ik stip hier zijn redactioneel werk aan, voor de Vriend des Huizes en Het Oosten, de „huisorganen” van Neerbosch) den scepter zwaait.

Ik wist, dat er prachtig drukwerk geleverd werd, en dat de tweetoerenpers, en de drie Johannesberger persen heel wat aankonden, maar 't was een openbaring voor me, dat de cliëntenkring zich tot in Zwitserland en Portugal uitstrekt.

Zoo verging het me ook bij de meubelmakerij. Mijn gids liet me de prachtige toonzaal zien, met een keur van moderne, mooie en degelijke meubels, die koopers trekken uit het geheele land.

Zoo maakt ieder er zich nuttig.

Ieder leert een ambacht, en werkt tegelijkertijd mee, deze groote gemeenschap aan eten te helpen.

De bakkers bakken hun 248 brooden per dag, en bovendien de koekjes, die aan de bezoekers verkocht worden.

De boerderij zorgt voor de melk, die er zooveel noodig is, vooral voor al die kleintjes, voor de 20 H.L. aardappelen, die per week opgaan, voor de rogge, die in de bakkerij noodig is, voor de varkens, die voor eigen gebruik en voor den handel gemest worden.

Overheerschte vroeger het melkerijbedrijf, de laatste jaren is, met 't oog op den regeeringssteun aan rogge en tarweverbouw, het roer wat in de landbouwrichting omgegooid, al blijft er ook altijd nog een dertigtal koeien te melken.

De eenige afdeeling waar niet met eigen krachten gewerkt wordt, is het kantoor met zijn ontzaglijke, door

de regeeringsbemoeiingen der laatste jaren enorm toenomen administratieve rompslomp, omdat het niet wenschelijk is, dat de verpleegden achter de finantiële zijde van dit bedrijf kijken, en teveel in „de keuken” neuzen.

Ook de meisjes kunnen hier, elk naar haar aard, haar krachten geven. Er is werk in overvloed, in de wasscherij, de strijkerij, de keuken, de naaikamer, kindermisje spelen over de kleinsten, en voor alle andere huishoudelijke bezigheden.

Ook bij deze „vrouwelijke” afdeelingen valt de vooruitstrevendheid van inrichting op.

Op een reusachtig groot, modern gasfornuis, worden de spijzen gestoomd, de hooge stapels brooden worden in een electriche machine in een ommezien gesneden, dun of dik, al naar gelang ze voor klein of groot bestemd zijn, en bij de wasscherij treft ons de efficiency, van een vernuftige drooginrichting door middel van den afgewerkten stoom.

Men voelt het, tijdens de rondwandeling: hier staat een man aan 't hoofd, die weet wat hij wil, met een frisschen kijk, een moderne zakelijkheid, en tegelijkertijd een knap paedagoog, die zijn „kinderen” begrijpt, even goed als de eischen van onzen tijd.

Dat komt in alles uit.

Jarenlang moest ik, als ik 't woord weeshuis hoorde, telkens denken aan Olivier Twist, die opgesloten werd, omdat hij 't waagde „beleefd om meer eten te vragen.”

Op Neerbosch is niets van dat oud-Engelsche systeem, waartegen Dickens zoo terecht getoornd heeft.

„SCHOOH”

Men ziet er gezonde, levensblijve gezichten van vrije jongens en meisjes.

Geen geestdoodende uniformiteit, geen kazerne-idee, of onnoodig opvallende kleding, die den voorbijganger toeschreeuwt, „wij zijn weezen.“

Er heerscht een gezonde frissche geest, die een ongedwongen omgang, zonder preutsche scheiding der geslachten, mogelijk maakt, coeducatie, onder behoorlijk toezicht natuurlijk.

De zalen zijn vanzelfsprekend streng gescheiden gehouden, en ingedeeld naar leeftijd en sexe.

De jongens verblijven in het oude gebouw, waar ze naast de keurige, frissche slaapzalen, eet-, conversatie-, recreatie- en studiezaal hebben.

De meisjes zijn in 't nieuwe, naar de eischen des tijds ingerichte deel gehuisvest; de oudsten hebben hier de weelde van een eigen kamertje.

Zoo echt fijn gevoeld. Jongens kan dat niet zoo schelen, maar een meisje wil haar eigen heiligdommetje hebben, waar ze haar eigen smaak en opvatting van gezelligheid en netheid kan laten gelden.

Er wordt een royale plaats gegeven aan de ontspanning.

Op iedere zaal is radio, op de recreatiezaal verder een keur van gezelschapsspelen, van domino tot biljard toe.

Muziek en zang worden er enthousiast beoefend onder de beproefde leiding van mijn gids, den heer De Vries; verder is er een zaal met een tooneeltje, ideaal ingericht voor lezingen, en cultureele filmvoorstellingen.

Jongens- en meisjesverenigingen zijn goed bevolkt en aangesloten bij de bonden, — en dan niet te vergeten de sport; de trots van Neerbosch is het prachtig zwembassin, geschenk van oud-weezen aan Ds Kluin; men

In de keuken

heeft een voetbal- en een korfbalveld, dat 's winters in een ijsbaan omgetooverd kan worden.

Men denkt, wanneer men dit alles ziet: die jeugdige bevolking moet wel gezond zijn. Geen wonder, dat men er zoo opvallend veel echt-Hollandsche, kleurige wangen ziet, bij een dergelijke verdeling van geanimeerden arbeid, en blijde ontspanning.

Maar als er zieken zijn, dan is ook daarvoor alles in orde!

Er is een prachtig ingericht ziekenhuis, met hoogtezon, heilgymnastiek-apparaten, en de mogelijkheid tot lichte operaties.

Twee verpleegsters zwaaien er den scepter: wie ziek is, blijft niet op de slaapzaal te bed, maar wordt opgenomen. Een dokter en een tandarts uit Nijmegen komen geregeld naar Neerbosch. Er is aan alles gedacht!

Achter de tegenwoordige boerderij

En is het nog noodig te zeggen, dat in deze stichting van Van 't Lindenhout, vóór alles aan 't geestelijk heil der kinderen gedacht wordt; dat zij hier een Christelijke opvoeding krijgen, en van de vroegste jeugd af gewezen worden op Hem, die een Vader der weezen is?

Moge God ook dit zaad, zoo onvermoeid en vol toewijding door heel dien staf van medewerkers en medewerkers — de laatsten, die de moeilijke taak hebben een Moeder te vervangen, niet het minst — gezaaid, rijkelijk zegenen.

G. J. P.

WAARD OM TE WETEN

KROKODILLEN

'T IS NOG MAAR KORT GELEDEN, DAT ONS LAND in één keer meer dan duizend wilde dieren rijker is geworden.

Niet minder dan ruim duizend krokodillen passeerden onze grens, om zich te vestigen aan den zoom van de Veluwe. Op den Grebbeberg bij Rhenen hebben ze in een Dierenpark een onderkomen gevonden, dat zóó is ingericht, dat de van verre komende gasten het er kunnen uithouden.

Ouwehands Dierenpark heeft zich in korten tijd een naam veroverd, die klinkt als een klok. En nu er op eenmaal zoo-veel nieuwe bewoners zijn bijgekomen, zal de trek naar dit mooie natuurpark in de vakantie zeker heel sterk zijn.

Van deze reptielen zijn verschillende grootten vertegenwoordigd. Van babies af, die men zoo op zijn schrijftafel zou zetten als pressepapier, tot lugubere beesten toe met rijen tanden in hun bekken, die ontzag inboezemen!

Zelf hun kostje opscharrelen kunnen ze niet, maar het pension is goed. Ze krijgen, wat ze noodig hebben; en dat ze de lekkere happen op prijs stellen, blijkt uit de zwiepende, krachtige staarten en het oorverdoovend geblaas en gesis.

Berlijn en Parijs zijn voorgegaan met groote krokodillenverzamelingen en nu treedt Nederland op als derde.

Wie de gelegenheid heeft, moet dit schouwspel gaan zien. Trouwens het dierenpark in Rhenen biedt nog zooveel ander belangwekkends, dat een bezoek ten volle de moeite loont.

